

Selma Otuk
Gül Çetin

Harfler Dünyası **3**

Arbeitsbuch für den Erstsprachenunterricht
Türkisch in der 3. Klasse Volksschule

Selma Otuk
Gül Çetin

Harfler Dünyası **3**

Arbeitsbuch für den Erstsprachenunterricht
Türkisch in der 3. Klasse Volksschule

1. BASKI 2023

© 2023 E. Weber Verlag GmbH (Eisenstadt) und Lemberger Verlag (Wien)

ISBN 978-3-85253-796-2

Schulbuchnummer 215641

Mit Bescheid des Bundesministeriums für Bildung, Wissenschaft und Forschung vom 10. 10. 2023
mit GZ 2022-0.734.410 als für den Unterrichtsgebrauch für die 3. Schulstufe
an Volksschulen im Unterrichtsgegenstand Erstsprachenunterricht geeignet erklärt.

KAYNAKÇA:

Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul 1,2,3 sınıflar), Milli Eğitim Bakanlığı Yay., 2021

Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu

Türkçe Deyimler ve Atasözleri Kitabı

“Okumak Çok Güzel” okuma parçası, Selma Otuk& Gül Çetin, 2020

Ezop Masalları- Yalancı Çoban

<https://www.tdk.gov.tr/>

<https://tr.wikipedia.org/>

<http://www.eokulegitim.com/>

<http://www.herkesebilimteknoloji.com/>

<http://www.freepik.com/>

● Erdemler / Tugenden	7
Yardım Ediyorum - Okuma Parçası.....	8
Yardım Ediyorum - Etkinlik - Anlayalım.....	9
Yalancı Çoban Masalı	10
Yalancı Çoban Masalı - Etkinlik - Anlayalım / Yazalım / Canlandıralım.....	11
Erdem Şiiri.....	13
Şiir ne demek?.....	14
Erdem Şiiri - Etkinlik - Yazalım / Yazalım / Konuşalım.....	15
● Birey ve Toplum / Das Individuum und die Gesellschaft	17
Dersimiz Trafik - Okuma Parçası.....	18
Dersimiz Trafik Etkinlik - Konuşalım / Anlayalım.....	19
Alfabe Bilgisi 1.....	20
Kumbaram - Okuma Parçası.....	21
Kumbaram - Etkinlik - Anlayalım / Yazalım / Tasarlayalım.....	22
Atasözü ne demek?.....	23
Alfabe Bilgisi 2.....	25
Çoğunluğun Seçimine Saygı - Okuma Parçası.....	26
Çoğunluğun Seçimine Saygı - Etkinlik - Anlayalım / Yazalım.....	27
● Doğa / Die Natur	29
Tozlaşma - Okuma Parçası	30
Tozlaşma - Etkinlik - Anlayalım / Kelime Bilgim	31
Deyim ne demek?	32
Arılarla İlgili Bil Bakalım	33
Arılarla İlgili - Etkinlik - Yazalım	34
Kuşlar - Okuma Parçası	35
Kuşlar - Etkinlik - Anlayalım / Kelime Bilgim	36
Bitkiler	38
Bitkiler - Etkinlik - Söz Varlığım / Yazalım / Konuşalım	39
Orman Şarkısı	40
Orman Şarkısı - Etkinlik - Yazalım / Kelime Bilgim /Tekerleme	41
● Kültürümüz / Unsere Kultur	42
Yüzümüzü Hep Güldüren Nasrettin Hoca - Okuma Parçası	43
Yüzümüzü Hep Güldüren Nasrettin Hoca - Etkinlik - Anlayalım.....	44
Parayı Veren Düdüğü Çalar - Okuma Parçası	45
Parayı Veren Düdüğü Çalar Etkinlik - Konuşalım / Anlayalım	46
Bayram Ne Güzel - Okuma Parçası	47
Bayram Ne Güzel - Etkinlik - Anlayalım / Kelime Bilgim.....	4
Türk Halk Oyunlarımız	51
Türk Halk Oyunlarımız - Etkinlik - Anlayalım / Bulmaca	53
Şinitzel mi, Döner Kebap mı? - Okuma Parçası	55
Şinitzel mi, Döner Kebap mı? - Etkinlik - Kelime Bilgim.....	56
● Zaman ve Mekan / Zeit und Raum	59
Geçmişten Günümüze Evler - Okuma Parçası	60
Geçmişten Günümüze Evler - Etkinlik - Kelime Bilgim / Anlayalım / Yazalım ...	61

Topkapı Sarayı - Okuma Parçası	63
Schönbrunn Sarayı - Okuma Parçası	64
Saraylar - Etkinlik - Anlayalım	65
Zaman Bilgim - Etkinlik - Yazalım / Tasarlayalım	67
Geleceğin Saatini Tasarla	69
Sıfat Tamlaması ne demek?	70
• İletişim / Kommunikation.....	71
Gazete - Okuma Parçası	72
Gazete - Etkinlik - Anlayalım / Kelime Bilgim / Yazalım / Tasarlayalım	73
Mektup - Okuma Parçası	78
Mektup - Etkinlik - Dil Bilgisi	79
Mektup Yazalım	80
İşaret Dili - Okuma Parçası	81
İşaret Dili - Etkinlik - Konuşalım / Anlayalım	83
• Bilim ve Teknoloji / Wissenschaft und Technik.....	84
Nobel Ödüllü Bilim İnsanı Aziz Sancar - Okuma Parçası	85
Nobel Ödüllü Bilim İnsanı Aziz Sancar - Etkinlik - Anlayalım / Konuşalım / Deney	88
Bilgisayarın Kullanıldığı Alanlar Nelerdir? Etkinlik - Yazalım	90
Nedir Bu İnternet? - Okuma Parçası	91
Nedir Bu İnternet? Etkinlik - Kelime Bilgim	92
Astronot - Okuma Parçası	93
Astronot - Etkinlik - Anlayalım / Kelime Bilgim	94
Uzay Bulmaca	95
• Sağlık ve Spor / Gesundheit und Sport.....	96
Korona - Okuma Parçası	97
Korona Etkinlik - Anlayalım / Konuşalım	98
Sağlıklı Beslenme Okuma Parçası	99
Sağlıklı Beslenme Etkinlik - Konuşalım / Anlayalım / Yazalım / Kelime Bilgim	101
Spor Dalları Etkinlik - Kelime Bilgim / Yazalım / Tasarlayalım	104
Sporcuyla Röportaj	106
• Çocuk Dünyası / Die Welt der Kinder	109
Çocuk Oyunları Etkinlik - Kelime Bilgim / Yazalım	110
Sınıfımızda Başka Ülkelerden Gelen Çocuklar da Var - Okuma Parçası	112
Sınıfımızda Başka Ülkelerden Gelen Çocuklar da Var - Etkinlik - Anlayalım	113
Çocuk Hakları	114
Çocuk Hakları - Etkinlik - Anlayalım	115
Dünya Çocuk Bayramı Şiiri	116
Dünya Çocuk Bayramı Şiiri - Etkinlik - Anlayalım / Yazalım / Konuşalım	117
Bil Bakalım	118
Sözlük.....	126
Türkçe - Almanca Sözlük.....	128
Tebrikler.....	130

Erdemler Tugenden

"Erdemler" teması içinde "Yardım ediyorum" okuma parçası, "Erdem" şiiri ve "Yalancı Çoban" masalı yer alıyor. Masalı arkadaşlarıyla canlandırarak rol yapabilme yeteneklerini keşfetmeye ne dersin? Ayrıca "şiir" in ne olduğu, düz metinden nasıl farklılaştığı anlatılıyor. Şiir analizi yapmayı öğrenmeye hazır mısın? Bu temada hedef, Türkçe bilgisinin yanında güzel davranışlar bütünü olan erdemleri tanıtmaktır.

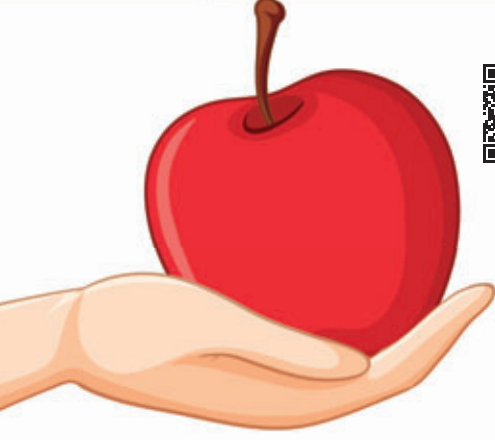
Okuma, dinleme, konuşma, yazma ve kelime ve dil bilgisi becerilerinizi geliştiren 5 ana eksenle etkinlikler seni bekliyor.

NOT: Sayfa 128-130 arasında her okuma parçasının içinden seçtiğimiz 10 kelimenin Almanca karşılıklarını bulabilirsiniz. Böylece hem Türkçe hem de Almanca kelime hazinenizi genişletebilirsiniz.

ETKİNLİK: KONUŞALIM

Yardım etmeyi sever misin?
En çok kimlere yardım edersin?
Hiç yaşlılara, küçük çocuklara, sokak hayvanlarına ya da zor durumda kalan birine yardım ettiğin bir anın var mı?
Anlatır mısın?

ETKİNLİK: DİNLEYELİM

ETKİNLİK: OKUYALIM

Yardım Ediyorum

Her gün okuldan eve geldikten sonra karnımı doyurup, ödevlerimi bitirdikten sonra, evimizin yanındaki parka giderim. Park benim ve arkadaşlarım için buluşma noktamızdır. Orada arkadaşlarımla sohbet ederiz, oyun oynarız.

İki gün önce, her zamanki gibi parka gittim. Arkadaşlarımla buluştuk, sohbete daldık. O sırada parkın yanındaki sokakta elinde iki alışveriş torbası ile giden bir teyze gördük. Ama teyzenin elindeki torbalardan birinin sapı kopunca bir anda elmalar, patates ve soğanlar yerlere döküldü ve yuvarlanmaya başladı. Teyze de ne yapacağını şaşırdı. Dağılan yiyecekleri toplamak için, bir oraya, bir buraya koşuşturmaya başladı. Bu durumu görünce dayanamadık, arkadaşlarımla beraber hemen teyzenin yanına koştuk. Yuvarlanan elmaları, patates ve soğanları toplamaya başladık. Bazıları duran arabaların altına gitmişti. Bir sopa yardımıyla onlara da ulaşabildik. Ali ve Aydın topladıklarını teyzenin yanına götürdüler. Ama torba yırtıldığı için onları nereye koyacağımızı bilemedik.

Evi parka en yakın olan Ali; "Teyzeciğim, ben şu soldaki sarı binada oturuyorum. Hemen evden size torba getiririm." dedi ve koşarak uzaklaştı. Kısa bir zaman sonra Ali, elinde bir kağıt torbayla geldi. Ali torbayı tuttu, Aydın'da topladığımız yiyecekleri torbaya doldurdu. Bu arada yaşlı teyze de yolun kenarında sevgi ve minnet dolu gözlerle bizleri izliyordu.

İşimiz bitince, teyzeye iyi günler dileyerek tam oradan ayrılacakken, teyzenin "Bekleyin biraz çocuklar!" diye seslenmesiyle geri döndük. Ona yardım ettiğimiz için, bize elma vermek ve teşekkür etmek istediğini söyledi. Biz bu yardımı elbette hiç bir karşılık beklemeden yapmıştık, ama yine de çok sevinierek elmalarımızı aldık. Parktaki çeşmede iyice yıkadıktan sonra çardakta oturup elmalarımızın tadını çıkardık. Yardım etme duygusunun güzelliği ile o elmaların tadı bize çok daha güzel geldi...

ETKİNLİK: ANLAYALIM

Aşağıdaki sorularla cevapları eşleştirelim.

Bütün arkadaşlar okul sonrası nerede buluşuyor?

Ali

Sokaktaki teyze ne taşıyordu?

park

Yeni torba almaya kim gitti?

alışveriş poşetleri

Teyze çocuklara ne armağan etti?

yardım ettikleri için

Elmaların tadı çocuklara neden daha güzel geldi?

elma

Aşağıdaki kelimeleri alfabetik sıraya göre yazalım.

TORBA, ÖDEV, PARK, ELMA, PATATES, SOĞAN,
ARKADAŞ, TEYZE, BİNA, ÇEŞME, OKUL, YOL

1- _____

5- _____

9- _____

2- _____

6- _____

10- _____

3- _____

7- _____

11- _____

4- _____

8- _____

12- _____

Aşağıdaki tanımlardan yararlanarak metinde geçen hangi kelimelere ait olduğunu bulalım.

Elinde bulunan olanakları ve gücü başka bir kimsenin iyiliği, onun gereksinimi için kullanma.

□ □ □ □ □ M

Bir yerleşim yerinde, halkın gezip hava alması amacıyla özel olarak düzenlenmiş, ağaçlandırılmış ve çiçeklendirilmiş geniş alan.

□ □ R □

Söyleşi, muhabbet

S □ □ □ □ □

Yalancı Çoban - Ezop Masalları

Günlerden bir gün, uzak bir ülkede, küçük, şirin bir köy varmış. Bu köyde hiç kimse yalan söylememiş, biri hariç. O da küçük çoban.

Küçük çoban, her zaman arkadaşlarına şaka yaptığını sanarak yalanlar söylemiş. Bir gün, çoban sürüsünü alıp meraya götürmüş. Koyunlar, kuzular otlaya dursun, bizim çoban da can sıkıntısından ne şaka yapacağım diye düşünmeye başlamış. Aslında şaka değil, onun şaka sandığı şey yalanın ta kendisi.

Birden aklına gelmiş, köylülere bir şaka yapayım da eğleneyim demiş, köylülere seslenmiş;

- İmdat İmdat! Yetişin ahali, kurt sürüsü kuzulara geldi, yardım edin, yetişin! Köyde kim var kim yok eline almış sopayı, doğru koşmuşlar çobanın sesine.. Çobanın yanına vardıklarında bir de ne görsünler? Kuzular, koyunlar gönüllerince otlanıp eğlenmiyorlar mı? Anlamışlar çobanın yalan söylediğini. Çobana çok kızmışlar ama bizim çoban şaka yaptığını söyleyerek gülmeye devam etmiş.

Aradan birkaç gün geçmiş, çoban çok eğlenceliydi o şaka. Tekrar yapayım demiş;

- İmdat! Yetişin dostlar, kurtlar sürüye daldı yetişin, yardım edin!

Köylüler, belki bu defa gerçektir diye düşünmüşler, yine koşa koşa çobanın yanına varmışlar ama yine çoban alaycı alaycı gülmeye devam ediyormuş. Köylüler bu defa çok kızmışlar, aralarında sözleşmişler, bir daha bu yalancıya asla inanmayalım diye..

Bir gün, yine çoban kuzuları olatırken sürüye gerçekten kurtlar saldırmış. Çoban ne kadar bağırmış, çağırmışsa da ona inanan olmamış. İnsanların güvenini yitirdiğinden bütün servetini kaybetmiş. Yaptığı şeyin şaka olmadığını, yalan olduğunu anlamış ama iş işten geçmiş...

**ETKİNLİK:
ANLAYALIM**

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

"Yalancı Çoban" hikayesinin yazarı kimdir?

"Yalancı Çoban" hikayesinin konusu nedir?

**YALANCI
ÇOBAN**

"Yalancı Çoban" hikayesinin ana fikri nedir?

**ETKİNLİK:
CANLANDIRALIM**

Sınıf arkadaşlarımızdan bir kişiyi "yalancı çoban" seçelim. Geri kalan herkes hikayedeki "köylüler" olarak rol alsınlar. "Yalancı Çoban" hikayesini sınıfımızda canlandıralım.

Hikâyeyi canlandırırken aşağıdaki kurallara dikkat edelim:

- Üstlendiğimiz role uygun konuşalım.
- Beden dilimizi etkili kullanalım.
- Konu ile ilgisi olmayan cümleler kurmaktan kaçınalım.
- Herkesin duyabileceği bir ses tonuyla konuşalım.

**ETKİNLİK:
YAZALIM**

"Yalancı Çoban" hikayesini sınıfta canlandırdıktan sonra kendimizi çoban karakterinin yerine koyarak duygularımızı yazalım.

A large area with horizontal lines for writing, framed by red decorative borders on the left and right sides.

Şiir ne demek?

Duygu ve düşüncelerin dizeler hâlinde anlatıldığı metinlere "şiir" denir.

Şiirdeki her bir satıra "dize" denir.

Şiirlerde dize sonlarında genellikle uyumlu sözler kullanılır.

Şiirdeki her dizenin ilk harfi büyük yazılır.

Bir şiirde anlatılan olaya ya da duruma "konu" denir.

Şiiri okuduktan sonra hissettiğimiz duygu "ana duygu"dur.

Şiir başlığının konu hakkında fikir vermesi, çok uzun olmaması ve ilgi çekici olması gerekir.

Şiir yazan kişiye "şair" denir.

Şiirin 4 dizeden oluşan bölümlerine "kıta" denir.

ETKİNLİK: ANLAYALIM

Şiirde bulunan özellikleri işaretleyelim.

- Dize sonlarında ses benzerlikleri bulunmaktadır.
- Dizeler hâlinde yazılmıştır.
- Uzun cümleler kullanılmıştır.
- Şiir 5 kıtadan oluşmaktadır.

Şiirin konusu:

Şiirin ana duygusu:

Şiire önerdiğim başlık:

ETKİNLİK: YAZALIM

Kendimizde ve arkadaşlarınızda bulunmasını istediğimiz özellikleri işaretleyelim.

☐	yalancı olmalı	☐	kibar olmalı
☐	kaba olmalı	☐	yardımsaver olmalı
☐	güvenilir olmalı	☐	oyunbozan olmalı
☐	anlayışlı olmalı	☐	kavgacı olmalı
☐	sorumsuz olmalı	☐	dürüst olmalı

**ETKİNLİK:
KELİME
BİLGİM**

**"Erdem" şiirinde geçen
"fazilet", "hezimet", "haysiyet", "şeref",
"noksan", "alçak gönüllülük"
kelimelerinin sözlükten anlamlarını
bularak yazınız.**

FAZİLET / DIE BEGABUNG, DAS TALENT:

HEZİMET / DIE NIEDERLAGE:

HAYSIYET / DIE WÜRDE:

ŞEREF / DIE EHRE:

NOKSAN / DIE UNVOLLKOMMENHEIT:

ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK / DIE BESCHEIDENHEIT / BESCHEIDEN SEIN:

Anlamlarını öğrendiğimiz bu kelimeleri
şiirde bularak tekrar okuyalım.

Şiiri ilk okuyuşumuz ile kelimelerin
anlamlarını öğrendikten sonra
okuyuşumuz arasında nasıl farklar
oldu?

Arkadaşlarımızla paylaşalım.

**ETKİNLİK:
KONUŞALIM**

Birey ve Toplum

Individuum und Gesellschaft

"Birey ve Toplum" teması altında "Dersimiz Trafik", "Kumbaram" ve "Çoğunluğun Seçimine Saygı" başlıklı okuma parçaları yer alıyor. "Atasözü"nün ne olduğunu öğrenmeye hazır mısınız? Bu temanın hedefi; Türkçe bilgisinin yanında toplumda birey olarak uyulması gereken kurallar olduğunu, bunlara uyulduğunda toplum içinde saygı gören, beğeni kazanan, sevilen, örnek kişiler olunacağını anlatmaktır. Ayrıca bu bölümde etkinliklerle Türk alfabesinin büyük ve küçük harf kullanımını hatırlamaya ne dersin?

Okuma, dinleme, konuşma, yazma ve kelime ve dil bilgisi becerilerinizi geliştiren 5 ana eksenle etkinlikler seni bekliyor.

NOT: Sayfa 128-130 arasında her okuma parçasının içinden seçtiğimiz 10 kelimenin Almanca karşılıklarını bulabilirsiniz. Böylece hem Türkçe hem de Almanca kelime hazinenizi genişletebilirsiniz.